

Párhuzamos értelmezések és modellek – integráció, szegregáció, asszimiláció – a kisebbségkutatásban

MTA Társadalomkutató Központ, Jakobinus terem (1014 Budapest, Országház utca 30.)
2010. május 27.

Az előadások rövid kivonatai

ÁTÉRTTELMEZÉSEK

Feischmidt Margit, Vidra Zsuzsa - A láthatóság – láthatatlanság dilemmái iskolák és roma származású gyerekek számára. Empirikus tanulságok fogalmaink (integráció – asszimiláció – etnicitás) újragondolásához

A kutatás (ld. www.edumigrom.eu), amelynek adataira előadásunk épül, a kisebbségi származású fiatalok jövőképét, az iskolához, a kisebbségi és többségi társadalomhoz való viszonyát vizsgálja. Célcsoportunk tagjaira a marginális társadalmi helyzet a jellemző, ami a szélsőséges nyomortól a máról holnapra való élésen keresztül a fekete munkaerőpiacon való bizonytalan boldogulásig terjed. Társadalmi identitások vonatkozásában pedig a kulturális (és bizonyos ideig strukturális) asszimiláció és a szegregáció, illetve a rasszizmus újabb jelenségeinek feloldhatatlan ellentmondását tapasztaltuk. Mindkét városban, ahol a kutatás folyt, úgy találtuk, hogy a roma/cigány kisebbségi identitás lényegében reaktív elemekből és motivációkból építkezik, az önbecsüléssel párosuló sajátosság- és közösségtudat jelei alig felfedezhetők. A gyerekek ebbe a képbe úgy hoznak új színfoltot, hogy jelentős részük, életkori sajátosságából adódóan is, arra törekszik, hogy nemzedéktársai elfogadják. Ezért legtöbbjük érdektelen az etnicitással kapcsolatos kérdésekkel szemben vagy szándékosan törekszik elfedni, eltakarni, megtagadni a cigányságát. Előadásunkban arra teszünk kísérletet, hogy az integráció intézményes és informális/ makro- és mikro politikái, a megkülönböztetés társadalmi gyakorlatai és a cigányság változó szubjektív jelentései közötti összefüggéseket értelmezzük, és ebből a perspektívából tekintünk a konferencia kulcsfogalmaira (integráció, asszimiláció, etnicitás).